

PREZES
REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ
W KATOWICACH

Katowice, 9 listopada 2022 r.

Znak: WK-610/28/4/22

Pani
Katarzyna Kaźmierczak
Wójt Gminy
Poraj

Wystąpienie pokontrolne

Inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili w dniach od 21 czerwca do 26 sierpnia 2022 r. kontrolę kompleksową gospodarki finansowej **Gminy Poraj** za okres od 1 stycznia 2018 r. do 26 sierpnia 2022 r.

Ustalenia kontroli zawarte zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 12 września 2022 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce kontrolowanej.

Poniżej przedstawiam poszczególne nieprawidłowości, wskazując wnioski zmierzające do ich usunięcia i usprawnienia badanej działalności oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowe wykonywanie czynności służbowych, stosownie do art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1668).

W zakresie zamówień publicznych:

- W 2019 r. przeprowadzono postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego pn. „Dostawa i montaż zbiorników retencyjnych wody spożywczej (pitnej) na ujęcie wody w Masłońskim”, o wartości szacunkowej 203.000 zł, z zastosowaniem procedury określonej w przepisach art. 24aa ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2018 r., poz. 1986 z późn. zm.), w którym:

- zamawiający nie zachował spójności pomiędzy specyfikacją istotnych warunków zamówienia i ogłoszeniem o zamówieniu w zakresie weryfikowania wykonawcy pod względem spełniania fakultatywnych przesłanek wykluczenia z postępowania.

W ogłoszeniu o zamówieniu (sekcja III.2.2.) zamawiający zapisał, że przewiduje fakultatywne przesłanki wykluczenia z postępowania, na podstawie art. 24 ust. 5 pkt 1 ustawy - Prawo zamówień publicznych. Natomiast w SIWZ, w pkt 5.1., zamawiający wskazał, że o udzielenie zamówienia mogą ubiegać się wykonawcy, którzy nie podlegają wykluczeniu w okolicznościach, o których mowa w art. 24 ust. 1 pkt 12 - 23 ustawy - Prawo zamówień publicznych. Jednocześnie w załączniku nr 3 do SIWZ (opracowany przez zamawiającego wzór oświadczenia wykonawcy dotyczącego przesłanek wykluczenia z postępowania, w tym na podstawie art. 24 ust. 5 ustawy - Prawo zamówień publicznych), zamawiający wymagał złożenia oświadczenia o treści: „Oświadczam, że nie

podlegam wykluczeniu z postępowania na podstawie art. 24 ust. 5 ustawy Pzp”, z adnotacją o treści: „UWAGA: zastosować tylko wtedy, gdy zamawiający przewidział wykluczenie wykonawcy na podstawie ww. przepisu” lub „Oświadczam, że zachodzą w stosunku do mnie podstawy wykluczenia z postępowania na podstawie art. ... ustawy Pzp (podać mającą zastosowanie podstawę wykluczenia spośród wymienionych w art. 24 ust. 1 pkt 13-14, 16-20 lub art. 24 ust. 5 ustawy Pzp). Jednocześnie oświadczam, że w związku z ww. okolicznością, na podstawie art. 24 ust. 8 ustawy Pzp podjąłem następujące środki naprawcze ...”.

Tym samym w każdym z wymienionych dokumentów (ogłoszenie o zamówieniu, specyfikacja istotnych warunków zamówienia, załącznik do SIWZ), zamawiający inaczej ukształtował zakres weryfikacji wykonawcy w oparciu o fakultatywne przesłanki wykluczenia z postępowania, co uchybiało zasadzie przejrzystości postępowania. Powyższym naruszono art. 7 ust. 1 w związku z art. 36 ust. 1 pkt 5a, pkt 6, art. 41 pkt 7 i art. 24 ust. 5 i ust. 6 ustawy - Prawo zamówień publicznych.

- zaniechano wezwania wykonawcy do złożenia odpisu z właściwego rejestru w zakresie weryfikacji braku podstaw wykluczenia z udziału w postępowaniu, niezgodnie z art. 26 ust. 2 w związku z art. 25a ust. 1 pkt 1 ustawy - Prawo zamówień publicznych.

Zgodnie z zapisami SIWZ (punkt 6.2.), do oferty wykonawca zobowiązany był dołączyć aktualne na dzień jej złożenia oświadczenie, które stanowiło wstępne potwierdzenie, że wykonawca nie podlega wykluczeniu oraz spełnia warunki udziału w postępowaniu (załącznik nr 2 i 3 do SIWZ). W punkcie 6.4. SIWZ zamawiający wskazał natomiast, że w celu potwierdzenia braku podstaw wykluczenia wykonawcy z udziału w postępowaniu zamawiający będzie żądał odpisu z właściwego rejestru lub z centralnej ewidencji i informacji o działalności gospodarczej, jeżeli odrębne przepisy wymagają wpisu o rejestrze lub ewidencji.

Zgodnie z wyjaśnieniami pracowników, zamawiający weryfikował ww. przesłankę wykluczenia w oparciu o dokumenty złożone wraz z ofertą, które zamawiający uznał za aktualne, na podstawie danych dostępnych w internetowych bazach danych.

Opracowanie dokumentacji postępowania należało do pracowników Referatu Gospodarki Komunalnej, Inwestycji i Pozyskiwania Środków. Specyfikacja istotnych warunków zamówienia z dnia 14 maja 2019 r. zatwierdzona została przez p. Katarzynę Kaźmierczak – Wójta Gminy Poraj. Weryfikacji złożonej oferty dokonała komisja przetargowa powołana zarządzeniem Wójta Gminy Poraj Nr 19/2015 z dnia 6 maja 2015 r.

- W 2020 r. przeprowadzono postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego pn. „Zimowe utrzymanie dróg gminnych w sezonie zimowym 2020 - 2021”, o wartości szacunkowej 324.074,08 zł, z zastosowaniem procedury określonej w przepisach art. 24aa ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1843 z późn. zm.), w którym nieprawidłowo zweryfikowano dwóch wykonawców w zakresie spełnienia warunków udziału w postępowaniu, dotyczących zdolności technicznej lub zawodowej, poprzez zaniechanie wezwania wykonawców do złożenia oświadczeń lub dokumentów potwierdzających spełnienie warunków udziału w postępowaniu, niezgodnie z art. 26 ust. 2, art. 7 ust. 1 i ust. 3 oraz art. 22 ust. 1 pkt 2 ustawy - Prawo zamówień publicznych.

Zamawiający, na potwierdzenie spełniania ww. warunku wymagał wykazu usług wykonanych (wykonywanych) oraz wykazu narzędzi (sekcja III.5.1. ogłoszenia o zamówieniu - wykaz oświadczeń lub dokumentów składanych przez wykonawcę na wezwanie zamawiającego, w celu potwierdzenia warunków udziału w postępowaniu). W SIWZ zamawiający wskazał (rozdział IX), że wykaz usług wg wzoru stanowiącego załącznik nr 7 do SIWZ (wraz z dowodami, że usługi wykonane zostały

należycie) oraz wykaz narzędzi, wg wzoru stanowiącego załącznik nr 8 do SIWZ, należy przedłożyć w zakresie potwierdzenia spełniania warunków udziału w postępowaniu, oprócz oświadczenia o spełnianiu tychże warunków (oświadczenia wstępne).

Obaj wykonawcy przedłożyli wraz z ofertą wykazy usług oraz narzędzi, przy czym nie załączyli dowodów potwierdzających, że wykazane usługi są wykonane (wykonywane) należycie.

Pomimo powyższego, zamawiający zaniechał wezwania wykonawców, których oferty na części zamówienia odpowiednio I - III oraz IV zostały najwyżej ocenione, do złożenia dokumentów potwierdzających spełnianie warunków udziału w postępowaniu, niezbędnych do przeprowadzenia opisywanego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, tj.: wykazu usług wykonanych (wykonywanych) wraz z dowodami, że usługi wykonane zostały (są wykonywane) należycie oraz wykazu narzędzi.

Zamawiający poprzestał zatem na weryfikacji zdolności wykonawców w powyższym zakresie w oparciu o oświadczenie wstępne oraz wykazy złożone wraz z ofertą, natomiast nie zwrócił się o złożenie dowodów należytego wykonania (wykonywania) usług.

Podkreślić należy, że informacje zawarte przy ofercie przez wszystkich wykonawców ubiegających się o zamówienie w oświadczeniu wstępnym, mają stanowić jedynie wstępne potwierdzenie spełniania warunków udziału w postępowaniu. Natomiast oświadczenia lub dokumenty potwierdzające m.in. spełnianie warunków udziału w postępowaniu, w tym: wykaz usług czy wykaz narzędzi mogą być żądane - na wezwanie zamawiającego - wyłącznie od wykonawcy, którego oferta została najwyżej oceniona.

Wskazać także należy, że wobec braku stosowania przez zamawiającego w ww. postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego - obligatoryjnej instytucji wynikającej z art. 26 ust. 2 ustawy - Prawo zamówień publicznych, tj. wezwania wykonawców, których oferta dla poszczególnych części zamówienia została najwyżej oceniona, do złożenia oświadczeń lub dokumentów potwierdzających, zamawiający uzyskiwał informacje zarówno o wykonanych przez wykonawcę usługach jak też posiadanym sprzęcie w sposób nieformalny, z naruszeniem zasady przejrzystości postępowania. Jak bowiem wynika z wyjaśnień, wbrew ww. przepisom, zamawiający uznał za aktualne i prawidłowe dokumenty złożone przez wykonawców wraz z ofertą.

Weryfikacji złożonych ofert dokonała komisja przetargowa powołana zarządzeniem Wójta Gminy Poraj Nr 19/2015 z dnia 6 maja 2015 r.

Wniosek nr 1

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Poraj wykonującymi czynności związane z przygotowaniem i przeprowadzeniem postępowania o zamówienie publiczne w zakresie:

- prowadzenia postępowania z zachowaniem zasady przejrzystości postępowania, stosownie do treści art. 16 pkt 2 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1710 z późn. zm.), co w szczególności dotyczy jednoznacznego określania fakultatywnych przesłanek wykluczenia z postępowania w ogłoszeniu o zamówieniu lub dokumentach zamówienia w sytuacji, gdy zamawiający przewiduje takie przesłanki, zgodnie z art. 109 ust. 2, art. 281 ust. 2 pkt 1 oraz ust. 6 pkt 1 i 2 rozdziału I załącznika nr 1 do rozporządzenia Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 23 grudnia 2020 r. w sprawie ogłoszeń zamieszczanych w Biuletynie zamówień publicznych (Dz.U. z 2020 r. poz. 2439),
- dokonywania prawidłowej oceny przesłanek wykluczenia z postępowania, na podstawie podmiotowych środków dowodowych, jeżeli zamawiający wymagał ich złożenia, zgodnie z art. 274 ust. 1 w związku z art. 108 i art. 109 ust. 1 ww. ustawy,

- dokonywania oceny zdolności technicznej lub zawodowej wykonawców na podstawie aktualnych i prawidłowych podmiotowych środków dowodowych, jeśli zamawiający wymagał ich złożenia, zgodnie z art. 274 ust. 1 i art. 116 ust. 2 w związku z art. 112 ust. 2 pkt 4 ww. ustawy, mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2022 r., poz. 1634 z późn. zm.).

W zakresie realizacji planu finansowego:

- W latach 2019 - 2021 w Urzędzie Gminy Poraj dokonywano wydatków, które nie miały pokrycia w planie finansowym jednostki, niezgodnie z art. 44 ust. 1 pkt 3 oraz art. 254 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2019 r., poz. 869), jak również art. 52 ust. 1 pkt 2 tej ustawy.

Powyższe dotyczyło następujących wydatków:

- w dziale 851 „Ochrona zdrowia”, rozdziale 85153 „Zwalczanie narkomanii”, § 4210 „Zakup materiałów i wyposażenia” – na dzień 11 lutego 2019 r. przekroczone plan wydatków o kwotę 999,23 zł. Zwiększenia planu wydatków dokonano 28 lutego 2019 r.
- w dziale 751 „Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa”, rozdziale 75113 „Wybory do Parlamentu Europejskiego”, § 4010 „Wynagrodzenia osobowe pracowników” – na dzień 10 czerwca 2019 r. przekroczone plan wydatków o kwotę 3.535,60 zł. Zwiększenia planu wydatków dokonano 28 czerwca 2019 r.
- w dziale 751 „Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa”, rozdziale 75108 „Wybory do Sejmu i Senatu”, § 4170 „Wynagrodzenia bezosobowe” – na dzień 5 listopada 2019 r. przekroczone plan wydatków o kwotę 3.185,40 zł. Zwiększenia planu wydatków dokonano 29 listopada 2019 r.
- w dziale 754 „Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa”, rozdziale 75421 „Zarządzanie kryzysowe”, § 4210 „Zakup materiałów i wyposażenia” – na dzień 12 i 16 marca 2020 r. przekroczone plan wydatków o kwotę łącznie 1.579,10 zł. Zwiększenia planu wydatków dokonano 31 marca 2020 r.
- w dziale 700 „Gospodarka mieszkaniowa”, rozdziale 70005 „Gospodarka gruntami i nieruchomościami”, § 4520 „Opłaty na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego” – na dzień 1 czerwca 2020 r. przekroczone plan wydatków o kwotę 35.224,36 zł. Zwiększenia planu wydatków dokonano 26 czerwca 2020 r.
- w dziale 750 „Administracja publiczna”, rozdziale 75022 „Rady gmin (miast i miast na prawach powiatu)”, § 3030 „Różne wydatki na rzecz osób fizycznych” – na dzień 3 grudnia 2020 r. przekroczone plan wydatków o kwotę 750,00 zł. Zwiększenia planu wydatków dokonano 22 grudnia 2020 r.
- w dziale 700 „Gospodarka mieszkaniowa”, rozdziale 70005 „Gospodarka gruntami i nieruchomościami”, § 4300 „Zakup usług pozostałych” – na dzień 14 grudnia 2020 r. przekroczone plan wydatków o kwotę 693,61 zł. Zwiększenia planu wydatków dokonano 17 grudnia 2020 r.
- w dziale 700 „Gospodarka mieszkaniowa”, rozdziale 70005 „Gospodarka gruntami i nieruchomościami”, § 4590 „Kary i odszkodowania wypłacane na rzecz osób fizycznych” – na dzień 14 grudnia 2020 r. przekroczone plan wydatków o kwotę 317,80 zł. Zwiększenia planu wydatków dokonano 17 grudnia 2020 r.
- w dziale 700 „Gospodarka mieszkaniowa”, rozdziale 70005 „Gospodarka gruntami i nieruchomościami”, § 4300 „Zakup usług pozostałych” – na dzień 21 grudnia 2020 r. przekroczone plan wydatków o kwotę 34.550,94 zł. Zwiększenia planu wydatków dokonano 22 grudnia 2020 r.

➤ w dziale 750 „Administracja publiczna”, rozdziale 75023 „Urzędy gmin (miast i miast na prawach powiatu)”, § 4260 „Zakup energii” – na dzień 22 listopada 2021 r. przekroczono plan wydatków o kwotę łącznie 1.502,94 zł. Zwiększenia planu wydatków dokonano 30 grudnia 2021.

Wstępnej kontroli wydatków z 11 lutego 2019 r. i 10 czerwca 2019 r. dokonała Główna Księgowa w Urzędzie Gminy Poraj. W pozostałym zakresie ww. kontroli dokonywała p. Anna Kukła – Skarbnik Gminy Poraj. Wydatki do wypłaty zatwierdziła p. Katarzyna Kaźmierczak – Wójt Gmin Poraj.

Wniosek nr 2

Zapewnić dokonywanie wydatków zgodnie z planem finansowym Urzędu Gminy Poraj, stosownie do art. 44 ust. 1 pkt 3, art. 52 ust. 1 pkt 2 oraz art. 254 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r., poz. 1634 z późn. zm.) oraz wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Poraj w zakresie dokonywania zmian w planie finansowym oraz dokonywania wstępnej kontroli zgodności operacji finansowej z planem finansowym, mając na uwadze art. 54 ust. 1 pkt 3 i ust. 3 oraz art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ww. ustawy.

W zakresie księgowości i sprawozdawczości:

- W latach 2020 - 2022 zaniechano rozliczenia różnic inwentaryzacyjnych powstałych w wyniku potwierdzenia sald na rachunkach bankowych Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych, czym naruszono art. 26 ust. 1 pkt 2 oraz art. 27 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r., poz. 351 z późn. zm.).
Na dzień 31 grudnia 2020 r. oraz 31 grudnia 2021 r. wystąpiła niezgodność pomiędzy ewidencją księgową konta 135 „Rachunek środków funduszy specjalnego przeznaczenia”, a otrzymanymi z banku potwierdzeniami sald stanu środków na rachunkach bankowych. Zgodnie z ewidencją księgową stan środków pieniężnych na rachunku bankowym ZFŚS wynosił odpowiednio: w 2020 r. - 13.899,94 zł, w 2021 r. - 11.126,97 zł, natomiast zgodnie z otrzymanymi potwierdzeniami sald, na rachunku bankowym ZFŚS było 9.739,94 zł (na dzień 31 grudnia 2020 r.) oraz 6.966,97 zł (na dzień 31 grudnia 2021 r.). Różnica zarówno w roku 2020 jak i w roku 2021 wynosiła: 4.160,00 zł.
Powstała różnica skorygowana została w trakcie kontroli w księgach rachunkowych 2022 r. dokumentem księgowym PK W 1814/6/ 2022 z dnia 30 czerwca 2022 r.

Za czynności związane z przeprowadzeniem inwentaryzacji drogą uzgodnienia z bankiem i kontrahentami, porównania stanów ewidencyjnych z odpowiednimi dokumentami odpowiadała Główna Księgowa w Urzędzie Gminy Poraj. Odpowiedzialność za prawidłowe prowadzenie rachunkowości Urzędu spoczywała na p. Annie Kukli – Skarbniku Gminy Poraj.

Wniosek nr 3

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Poraj w zakresie rozliczania różnic inwentaryzacyjnych powstałych w toku inwentaryzacji aktywów finansowych, w księgach rachunkowych roku, na który przypadał termin inwentaryzacji, zgodnie z przepisami art. 26 ust. 1 pkt 2 oraz art. 27 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2021 r., poz. 217 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2022 r., poz. 1634 z późn. zm.).

- W latach 2018 - 2021 nieprawidłowo zaklasyfikowano, jako środki pieniężne w drodze, operacje dotyczące zwrotu dotacji niezrealizowanych i niewykorzystanych przez Urząd i jednostki organizacyjne otrzymanych od Wojewody Śląskiego. Powyższe operacje ujmowano na koncie 140 „Środki pieniężne w drodze”, pomimo że faktycznie nie stanowiły środków pieniężnych w drodze. Naruszono tym zasady funkcjonowania konta 140 określone w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1911 z późn. zm.) oraz w zakładowym planie kont wprowadzonym zarządzeniem Nr 26./2016 Wójta Gminy Poraj z dnia 5 maja 2016 r. w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości (ze zmianami), jak i obecnie obowiązującym zarządzeniem Nr 45.2020 Wójta Gminy Poraj z dnia 31 grudnia 2020 r. w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości.

Konto 140 „Środki pieniężne w drodze” służyło do ewidencji księgowej środków z dotacji, zwróconych na koniec roku budżetowego przez jednostki takie jak Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Poraju oraz jednostki oświatowe, a których zwrot Wojewodzie Śląskiemu nastąpił w następnym roku budżetowym.

Zadania w zakresie prowadzenia ewidencji księgowej organu należały do pracowników Referatu Finansowego, pod kierownictwem Głównej Księgowej w Urzędzie Gminy Poraj. Nadzór nad całokształtem prac związanych z rachunkowością i księgowością należał do obowiązków p. Anny Kukli – Skarbnika Gminy Poraj.

Wniosek nr 4

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Poraj w zakresie prawidłowego ujmowania środków pieniężnych w drodze, stosownie do zasad funkcjonowania konta 140 określonych w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r., poz. 342) oraz w zakładowym planie kont ustalonym zarządzeniem Nr 45.2020 Wójta Gminy Poraj z dnia 31 grudnia 2020 r., mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634 z późn. zm.).

- W latach 2018 - 2022 nieprawidłowo zamknięto konta księgi głównej budżetu (organu): 224 „Rozrachunki budżetu”, 909 „Rozliczenia międzyokresowe” oraz jednostki 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”, tzw. „per saldum” zamiast saldum dwustronnym. Powyższe było niezgodne z zasadami funkcjonowania ww. kont określonymi w załącznikach nr 2 i nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1911 późn. zm.) oraz w zakładowym planie kont wprowadzonym zarządzeniem Nr 26./2016 Wójta Gminy Poraj z dnia 5 maja 2016 r. w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości (ze zmianami), a następnie zarządzeniem Nr 45.2020 Wójta Gminy Poraj z dnia 31 grudnia 2020 roku w sprawie: wprowadzenia zasad (polityki)

rachunkowości, w związku z przepisami art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2018 r. poz. 395 z późn. zm.).

Zgodnie z wyjaśnieniami pracowników, przyczyną powyższego były ustawienia programu księgowego, który nie posiadał możliwości prezentacji dwóch sald.

W trakcie kontroli wprowadzono zmiany, które umożliwiły wykazywanie dwóch sald kont syntetycznych, strony Wn i strony Ma na podstawie ewidencji analitycznej.

Zadania w zakresie prowadzenia ewidencji księgowej organu i jednostki należały do pracowników Referatu Finansowego, pod kierownictwem Głównej Księgowej w Urzędzie Gminy Poraj. Nadzór nad całokształtem prac związanych z rachunkowością i księgowością należał do obowiązków p. Anny Kukli – Skarbnika Gminy Poraj.

Wniosek nr 5

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Poraj w zakresie prawidłowego zamykania kont księgi głównej: 224 „Rozrachunki budżetu”, 909 „Rozliczenia międzyokresowe”, 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”, tj. saldem dwustronnym, z uwzględnieniem zasad funkcjonowania ww. kont określonych w załącznikach nr 2 i nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 342 późn. zm.) oraz w zarządzeniu Nr 45.2020 Wójta Gminy Poraj z dnia 31 grudnia 2020 r. w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości, a także przepisów art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 29 września 1994 o rachunkowości (Dz.U. z 2021 r. poz. 217 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634 z późn. zm.).

- *W kwartalnym sprawozdaniu Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywach finansowych wg stanu na koniec IV kwartału 2021 r. w wierszu N3.2 – „Depozyty na żądanie” wykazano stan środków pieniężnych na rachunkach bankowych budżetu z uwzględnieniem kwoty subwencji oświatowej otrzymanej w grudniu na następny rok budżetowy, niezgodnie z przepisami § 13 ust. 1 pkt 4 oraz § 14 pkt 9 Instrukcji sporządzania sprawozdań, stanowiącej załącznik nr 8 do rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 2396) oraz § 10 ust. 4 ww. rozporządzenia.*

Jako depozyty na żądanie wykazano kwotę 7.847.932,78 zł (saldo konta 133 „Rachunek budżetu”), w tym subwencje oświatową w wysokości 819.534,00 zł otrzymaną 21 grudnia 2021 r.

Sprawozdanie jednostkowe Rb-N kwartalne o stanie należności oraz wybranych aktywach finansowych jednostki samorządu terytorialnego wg stanu na koniec IV kwartału 2021 r. podpisali: p. Katarzyna Kaźmierczak – Wójt Gminy Poraj i p. Anna Kukla – Skarbnik Gminy Poraj.

Wniosek nr 6

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Poraj w zakresie prawidłowego przygotowywania danych do sprawozdań z operacji finansowych, mając na uwadze zasady sporządzania sprawozdania Rb-N zawarte w § 13 ust. 1 pkt 4 oraz § 14 pkt 9

Instrukcji sporządzania sprawozdań stanowiącej załącznik nr 8 do rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 2396 z późn. zm.) oraz § 10 ust. 4 ww. rozporządzenia, a także art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634 z późn. zm.).

W zakresie realizacji wydatków budżetowych:

- *W 2019 r. sfinansowano wydatki budżetowe środkami niestanowiącymi środków publicznych, tj. środkami zakładowego funduszu świadczeń socjalnych. Środki te nie stanowiły dochodów budżetowych i nie mogły służyć finansowaniu wydatków budżetowych, o których mowa w art. 5 ust. 1 i art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869). Naruszono tym art. 1 ust. 1 w związku z art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1352).*

Powyższe polegało na dokonaniu przelewu środków pieniężnych na rachunek bankowy budżetu z rachunku bankowego zakładowego funduszu świadczeń socjalnych w dniu 17 czerwca 2019 r. na kwotę 37.500,00 zł. Zwrot środków pieniężnych na rachunek ZFŚS nastąpił po 52 dniach.

Przyczyną powyższego, jak wyjaśniono w trakcie kontroli, był brak płynności finansowej.

Dyspozycji przelewu środków z rachunku bankowego Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych dokonała: p. Katarzyna Kaźmierczak – Wójt Gminy Poraj oraz Główna Księgowa w Urzędzie Gminy Poraj.

Wniosek nr 7

Zapewnić finansowanie zobowiązań Urzędu Gminy Poraj wyłącznie ze środków publicznych, mając na uwadze art. 5 ust. 1 i art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1634 z późn. zm.) oraz art. 1 ust. 1 w związku z art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz. U. z 2022 r., poz. 923).

- *W 2019 r. czterem pracownikom Urzędu Gminy Poraj naliczono i wypłacono dodatkowe wynagrodzenie roczne za 2018 r. z uwzględnieniem przyznanych jednorazowo nagród uznaniowych, nagrody jubileuszowej oraz ekwiwalentu za urlop wypoczynkowy, czym naruszono art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 1997 r. o dodatkowym wynagrodzeniu rocznym dla pracowników jednostek sfery budżetowej (Dz. U. z 2018 r., poz. 1872) w związku z § 6 pkt 1, pkt 3 i pkt 5 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 8 stycznia 1997 r. w sprawie szczegółowych zasad udzielania urlopu wypoczynkowego, ustalania i wypłacania wynagrodzenia za czas urlopu oraz ekwiwalentu pieniężnego za urlop (Dz. U. z 1997 r. Nr 2, poz. 14 z późn. zm.).*

Zgodnie z wyjaśnieniami pracowników, powyższe wynikało z ustawień programu płacowego, który błędnie przyjął podstawę naliczenia dodatkowego wynagrodzenia rocznego.

Różnica pomiędzy wypłaconym dodatkowym wynagrodzeniem rocznym za 2018 r., a dodatkowym wynagrodzeniem jakie faktycznie winno być wypłacone wynosi łącznie 1.807,10 zł.

Naliczeń dodatkowego wynagrodzenia rocznego dokonywali pracownicy Referatu Finansowego, pod kierownictwem Głównej Księgowej w Urzędzie Gminy Poraj. Nadzór nad całokształtem prac związanych z rachunkowością i księgowością należał do obowiązków p. Anny Kukli – Skarbnika Gminy Poraj.

Wniosek nr 8

Zapewnić prawidłowość naliczania i wypłacania dodatkowego wynagrodzenia rocznego dla pracowników Urzędu Gminy Poraj, zgodnie z przepisami art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 1997 r. o dodatkowym wynagrodzeniu rocznym dla pracowników jednostek sfery budżetowej (Dz.U. z 2018 r. poz. 1872) oraz postanowieniami rozporządzenia Ministra Pracy i polityki Socjalnej z dnia 8 stycznia 1997 r. w sprawie szczegółowych zasad udzielania urlopu wypoczynkowego, ustalania i wypłacania wynagrodzenia za czas urlopu oraz ekwiwalentu pieniężnego za urlop (Dz.U. z 1997 r. Nr 2, poz. 14 z późn. zm.), a także wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy w tym zakresie, mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2022 r., poz. 1634 z późn. zm.).

Wniosek nr 9

Ponownie obliczyć dodatkowe wynagrodzenie roczne dla pracowników Urzędu Gminy Poraj za 2018 r. bez uwzględnienia jednorazowych nagród uznaniowych, nagrody jubileuszowej oraz ekwiwalentu za urlop wypoczynkowy, mając na uwadze wymogi art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 1997 r. o dodatkowym wynagrodzeniu rocznym dla pracowników jednostek sfery budżetowej (Dz. U. z 2018 r., poz. 1872), w związku z § 6 pkt 1, pkt 3, pkt 5 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 8 stycznia 1997 r. w sprawie szczegółowych zasad udzielania urlopu wypoczynkowego, ustalania i wypłacania wynagrodzenia za czas urlopu oraz ekwiwalentu pieniężnego za urlop (Dz. U. 1997 r. Nr 2, poz. 14 z późn. zm.), a następnie podjąć działania w celu dobrowolnego zwrotu do budżetu Gminy kwot wypłaconego zawyżonego dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2018 r., a w przypadku braku dobrowolnego zwrotu – ustalić osoby odpowiedzialne za nieprawidłowe naliczenie ww. wypłat w celu zastosowania przepisów działu piątego ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1320 z późn. zm.).

W zakresie gospodarowania nieruchomościami:

- *Do dnia zakończenia kontroli zaniechano opracowania planu wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości, o którym mowa w art. 25 ust. 1, ust. 2 i ust. 2a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2016 r. poz. 2147 z późn. zm.).*

Sprawy związane z gospodarowaniem nieruchomościami należały do pracowników Referatu Gospodarki Nieruchomościami. Nadzór w tym zakresie sprawował Kierownik tego Referatu. Gospodarowanie gminnym zasobem nieruchomości, zgodnie z treścią art. 25 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami, należy do p. Katarzyny Kaźmierczak – Wójta Gminy Poraj.

Wniosek nr 10

Opracować plan wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości, zgodnie z wymogami art. 25 ust. 1, 2 i 2a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2021 r., poz. 1899 z późn. zm.).

Stosownie do treści art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1668), sprawozdanie o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych należy przedłożyć Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach, **w terminie 30 dni** od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków pokontrolnych zawartych w niniejszym wystąpieniu przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń **w zakresie wymienionym w art. 9 ust. 4 ustawy** z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych. Zastrzeżenia można wnosić do **Kolegium** tutejszej Izby, **w terminie 14 dni** od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Prezes
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Katowicach
Daniel Kołodziej

Daniel Kołodziej

Elektronicznie podpisany przez
Daniel Kołodziej
Data: 2022.11.10 10:37:51 +01'00'